

የድርሰቱ ሴራ ሲተነተን፡- አቢይን በመምረጥ ህወሃት ለሶስተኛ ጊዜ ጊዜአዊ ባለ ድል ሆናለች። እንዴት?

(ሸንቄጥ አየለ)

ህወሃት በ1983/84 ዓም አነግን ይዞ ቀሪውን የኢትዮጵያ ህዝብ አግልላ ምናምንቴ ህገ መንግስት እና ኢትዮጵያውያንን የሚያባላ ክልል ያጸደቀች ጊዜ ብዙ ኢትዮጵያውያንን እና አለም አቀፍ ማህበረሰብን ማታለል ችላ ነበር። በድጋሚም በ1997 ዓም ምርጫ ብዙሃኑ ኢትዮጵያዊ ለውጥ ፈልጎ ቅንጅትን ሲመርጥ ሶስት ጣምራ ስትራቴጂዎችን ተጠቅሞ ህዝባዊውን ሀይል ከጫዋታ ወጭ እንዲሆን አድርጋዋል ነበር። ይህም የቀኝ ክንፍ አክራሪ ሀይሎች መጡብህ የሚል ማሰደንበሪያ፣ የጉልበት ስልት እና ቅንጅቱን እራሱን ገብቶ የመከፋፈል ስትራቴጂዎችን በማጣመር ቅንጅቱን ከጥቅም ወጭ ማድረግ ችላ ነበር።

አሁንም ህወሃት ህዝባዊ ተቃዋሚ ለሁለት አመታት ሲንጣት ቢከርምም ለሶስተኛ ጊዜ የተዋጣለት ድርሰት ጽፋ የድል አክሊሉን እራሷ ላይ መጫን ችላለች። የዚህ ድርሰት ዋና የሴራ ማጠንጠኛ ደግሞ ከዚህ ቀደምቱ አካሄድ የተለዩ ገጽታ እንዲኖረው የተደረገው በሚከተሉት ነጥቦች ላይ ነው።

1ኛ. ኢህአዴግ ወስጥ ክፍፍል ተነስቷል የሚል ፕሮፖጋንዳ በደንብ እንዲሰፋፋ ተደረገ። በዚህም አህዴድ እና ብአዴን ከህወሃት ጋር ትግል ወስጥ ገብተዋል የሚል ትርክት ተቀባይነት እንዲያገኝ ተደረገ። በዋናነትም የአርሞ ብሄረተኛ ተቃዋሚዎችን እንዲሁም የአማራ ብሄረተኛ ተቃዋሚዎችን በማፈላለግ ከአህዴድ ጋር እና ከብአዴን ጋር እንዲቆሙ ብሎም ህወሃትን እንዲቃወሙ ብዙ የተንኮል ስራዎች እና የፕሮፖጋንዳ ስራዎች ተሰርተዋል። የአርሞ ብሄረተኞችን እነ ጀዋርን ሳይቀር ወደ አህዴድ ደጋፊነት እንዲያዘኑብሉ ማድረግ የሚያስችል የድርሰት ሴራው እንዲጠፍ ተደረገ።

2ኛ. ከዚህም በማስቀጠል ህወሃት/ኢህአዴግ በአራቱ የግንባር ፓርቲዎች መሃከል የጠፈ የስልጣን ፉክክር እየተደረገ እንደሆነ ለማስመሰል በርካታ ድራማዎችን ሰራች። በተለይም የወያኔ ቅጥረኛ ይሁኑ ወይም ተቃዋሚ ይሁኑ ምንነታቸው በማይለይ አክቲቪስት እና ጋዜጠኞች ሾልኮ የደረሰኝ መረጃ በሚል ቀደዳ (grapevine communication) አባይ ጸሃዬ እና አቢይ ተባብሮ፣ ደመቀ እና ደብረጊዮን ተደባደቡ፣ ቲም ለማ እና ገዱ ግንባር ፈጠሩ በሚል ትርክት በለውጥ ጥማት የሚንገበገበውን ኢትዮጵያዊ ብዙሃን ትኩረት ወደ ህወሃት ድራማ ትርክት እንዲሳብ አደረጉት።

3ኛ. ለማ መገርሳ እና ገዱ አንዳርጋቸው በባህርዳር አለ ህወሃት እወቅና የተገናኙ እንዲመስል በርካት የሹልክታ ተግባራት (grapevine communication) ትርክቶች በማህበራዊ ድረገጽ እና ተቃዋሚ በሚመስሉ ዌብ ሳይቶች ላይ ሰፊ ቀደዳ እንዲደረግባቸው ተደረገ። ይባስ ብሎም አባይ ስብሃት ብአዴኖችን ሰብስቦ ለምን ከአህዴዶች ጋር መከራችሁ ብሎ አስጠነቀቃቸው የሚል ትርክት ከባህርዳር የብአዴን ካድሬዎች እንዲሰራጩ ተደረገ። ድራማውን በደንብ ለማጠፍም ኢትዮጵያዊነት ሲሰበክ ለመስማት የሚቋምጠውን ሰው የሚያማልል “ኢትዮጵያዊነት ሱሴ” የሚል ትርክት በስፋት እንዲሰማ ተደረገ። በዚህም ወያኔ የአንድነት ሀሳብ አቀንቃኝ ነኝ የሚሉ ተቃዋሚዎችን ሀሳብ ሳይቀር መስረቅ ቻለች። በሚገርም እና ለማመን በሚያስቸግር ፍጥነት ኢትዮጵያ የሚል ቃል ሲጠራ ጀርድን ያሳክከው የነበረው ጀዋር ሳይቀር ኢትዮጵያዊነት ሱሴ የሚለው ትርክት ደጋፊ እንዲሆን የቲም ለማ ሀይል እያሸነፈ ነው። የህወሃት ጉልበቱ እየተንቀጠቀጠ ነው የሚል አንደምታዎች መሰራጨት ጀመሩ።

4ኛ. ለማመን በሚገርም ፍጥነት ለማ መገርሳ እና አቢይ ቦታ እንዲቀያየሩ እና አቢይ የአህዴድ ሊቀመንበር እንዲሆን ሲደረግ ወያኔ ከኋላ ሆኖ ድራማውን ብትቆምም ይህ የአቢይ እና የለማ ቦታ

ልወወጥ የጀግንነት እና የብልሃት ትርክት እንዲላበስ ወደ ተቃዋሚ ጎራው እንዲስፋፋ ተደረገ። በዚህም የቀድሞው የኢህአዴድ ሚኒስቴር የነበረው እና ወያኔን ብዙ አመታት ያገለገለው ኤርምያስ ለገሰ የኢሳት የአህዴድ ድምጽ እንዲሆን እና እነ አቢይን እንዲያጀግን አስተማማኝ ስራ ተሰራ። ኢሳት ኢህአዴድን የከፋፈለ መስሎት በዋናነት የወያኔን ድራማ ማስፈጸሚያ ሚዲያ ሆኖ ቁጭ አለ። ኢሳት ይባሰ ብሎ የአህዴድ አጀጋኝ እና የእነ አቢይ አማካሪ ሆኖ ሲቀርብ ወያኔ ለጻፈው ድራማ ዋና ተባባሪ መሆኑን ያስተዋለው አይመስልም። ወያኔን ጎዳሁ ብሎ ወያኔን የመጥቀም ስራው አሁንም ተጠናክሮ ቀጥሏል።

ከጥቂት አመታት በፊት ስዩ አብርሃ የሚባልን የወያኔ አራጅ የአንድነት ፓርቲ መሪ ለማድረግ ዋናውን ስራ የሰሩት የተቃዋሚ ሚዲያዎች ናቸው። ገፊ ምክንያታቸውም ስዩ አብርሃ የወያኔን ጦር ጠንቅቆ ስለሚያወቀው ለወጡን በፍጥነት የሚመራ ሀይል ይሆናል በማለት ነበር። ሆኖም ስዩ አብርሃ የሰራው አንድ የተዋጣለት ስራ ቢኖር የአንድነት ፓርቲን አፈራርሶ መሄዱ ነበር። አሁን ደግሞ የህወሃት የጎንዮሽ አማካሪ መሆኑ ብቻ ነው። አሁንም አቢይን የሚያቆለጹት ተቃዋሚ ሚዲያዎች ዋና ትንታኔአቸው አቢይ ደህንነቱን እና ጦሩን ያወቀዋል የሚል የተደናገረ ተጠይቅ ጭምር ነው። አንዳንዶች አሁን በልባቸው የሚሉት ነገር ምንድን ነው? አቢይ አሮሞ ነው፣ ስዩ ደግሞ ትግሬ ነው። ስለዚህ አቢይ እንደ ስዩ ህዝቡን ሊከዳ አይችልም ይላሉ። ይህ አይነቱ አስተሳሰብ ዋናው ህወሃቶች የሚፈልጉት እና ሰዎች በጎሳ ገመድ ብቻ ተንጠላትለው የፖለቲካ ትንታኔዎችን በጎሳ ህሳቤ ላይ ሲቀምሩ ወያኔዎቹ ደግሞ አሽከሮቻቸውን በደንብ መዘወር እንዲችሉ እንደሚያደርጋቸው ያወቃሉ።

5ኛ. አሁን በጠቅላይ ሚኒስቴር ሹመቱ ላይ ህወሃት በአቢይ ደስተኛ እንዳልሆነ ለማስመሰልም ቀደም ብሎ ጀምሮ የሹልክታ ተግባቦት (grapevine communication) ትርክቶች በማህበራዊ ድረገጽ እና ተቃዋሚ በሚመስሉ ዌብ ሳይቶች ላይ ሰፊ ቀደዳ እንዲደረግባቸው ሆኗል። በማጠናቀቂያውም የድራማው አፈጻጸም እውነት እንዲመስል ተደርጎ ተከወኗል። ደመቀ መኮንን የሚባለው እንስሳ እራሱን ከወድድሩ አገለለ በዚህም አህዴድ እና ብአዴን በጋራ ወያኔን ለመታገል ቀድመው ቃል ስለተገባቡ ብአዴኖች ድምጻቸውን ለአቢይ ሰጡ የሚል ትርክት የሴራው አካል ሆነ። ይህ ብቻ ሳይሆን ደመቀ መኮንንም ለማጀገን እንዲሁም የብ አዴንን ክብር ጠብቀው ከአህዴድ ጋር የጠበቀ ፍቅር ናቸው ለማስባል ብሎም በብዙሃኑ የአማራ እና የአሮሞ ተወካዮች የተመረጠ ጠቅላይ ሚኒስቴር ነው ለማስባል አቢይ በዋናነት በአህዴድ እና በብአዴን ድጋፍ እንዳለፈ እንዲመስል ድራማው አግባባዊ ትረካውን አስቀምጧል። ይህም የብዙሃኑን ልብ ማሳመን ችሏል። ለጉድ ይግረማችሁ ብለው ህወሃቶች የደቡብንም ድጋፍ እንዳያጡ የድራማውን ሴራ በደንብ ያጠፉበት ክፍል ደግሞ መሳጭ ነው። ህወሃት ካለው 45 ድምጽ ሁለቱን ብቻ ለደብረጺዮን ሰጠ። ቀሪውን ግን ለደቡቡ ሰው ለሸፈራው ሺጉጤ ሰጠ ብለውን ቁጭ። ምድረ እንኩሮም መሬት ጠባዊ ደብረጺዮንን የተበቀለው እየመሰለው ደብረጺዮን ሁለት ድምጽ ብቻ አገኘ እያለ ጭፈራ ላይ አተኩሯል።

እውነታው ምንድን ነው?

አሁን በመሬት ላይ የወያኔ አፈና ቀጥሏል። ባህርዳር ላይ በሰላማዊ መንገድ ለመታገል ፓርቲ እንመሰርታለን ያሉ ወጣቶች በጅምላ ታፍነው እስር ቤት ተወርወረዋል። ከፈተኛ ድብደባ እና አፈና እየተከናወነባቸው ነው። በአማራ ክልል በየቀኑ ሰዎች እየተገደሉ እና እየታሰሩ ነው። አሮሚያ ወስጥ በዚህ ሁለት ቀን ወስጥ እንኳን በርካታ የወረዳ አመራሮች፣ የፖሊስ አባላት እና በርካታ ወጣቶች በእስር እየተጋዙ ነው። በርካታ ወጣቶችም እየተገደሉ እንደሆነ ይሰማል። እነ ተመስገን እና እነ እስክንድር ከበርካታ ጀግኖች ጋር ባንዲራ ሰቀላችሁ፣ መገባበዝ አትችሉም ተብለው በጅምላ ታፍነው ወደ እስር የተወረወሩት አሁንም በወያኔ ቀጭን ትዕዛዝ ነው።

በእስር ቤት ካለው ተቃዋሚ አሁንም 95% የሚሆነው በወህኒ እየማቀቀ ነው። በየአካባቢው የተነሱ የዲሞክራሲ እና የመልካም አስተዳደር ጥያቄዎች አንዱም እንኳን አልተፈታም። ሆኖም ወያኔዎች እና አስመሳይ ተቃዋሚዎች የተቃዋሚውን አቅጣጫ እኛ የመረጥንልህን ጠቅላይ ሚኒስቴር ትግሬ ሳይሆን ከዚህ ብሄር በመሆኑ ተነስተህ አጨብጭብ የሚል አንደኛው እየሰበኩ ነው። የኢትዮጵያ ህዝብ ጥያቄ የኦሮሞ ጠቅላይ ሚኒስቴር፣ የአማራ ጠቅላይ ሚኒስቴር፣ የትግሬ ጠቅላይ ሚኒስቴር የሚል አይደለም። የኢትዮጵያ ህዝብ ጥያቄ በዋናነት የዲሞክራሲ አስተሳሰብ እና መርህ እውን የሚሆኑት ስርዓት እና በህግ የበላይነት የሚመራ ተቋማት እውን ሆኖ ማዬት ነው። ይህን ደግሞ ገማሁ፣ በሰበከኩ፣ በወንጀል ተጨማሪቅሁ፣ በሙስና ከረፋሁ ብሎ እራሱን ደጋግሞ በህዝብ ፊት ባዋረደው ኢህአዴግ ተግባራዊ ማድረግ አይቻልም። እንቶኔም ሄደ እንቶኔም ተተካ ሁሉም የገማው ስርዓት አካል እና አባል ነውና። የወያኔ ጊዜአዊ ድል ግን ምንድን ነው?

1- በኢትዮጵያ ማህበረሰብ ዘንድ፡- ወያኔ ከፍተኛ ጊዜአዊ ድል ተጎናጽፏል። የወያኔ የማህበራዊ ሚዲያ እና የዌብሳይት ሰራዊት እንዲሁም ዋና ተቃዋሚ ነን የሚሉት ሳይቀር ለአቢይ ጊዜ መስጠት እንደሚገባ እየወተወቱ ነው። ለውጥ በአንድ ለሊት እውን አይሆንም፣ ለአቢይ ጊዜ ይሰጠው እና እንዴት የሚል ቅስቀሳ እየጠፈ ነው። ወያኔ ከዚህ የተሻለ ወርቃማ ሀሳብ እውን ሆኖ ማዬት አትፈልግም።

2- በአለም አቀፍ ማህበረሰብ ዘንድ ወያኔ/ኢህአዴግ ደንበኛ ነጥብ አስቆጥራለች። የምዕራባውያን ሚዲያዎች በኢትዮጵያ ውስጥ ከፍተኛ ለውጥ እየተከናወነ ነው ሲሉ እየዘገቡ ነው። አሁን በአሜሪካ መንግስት ተረቆ ሊጸድቅ ያለውን ጸረ ወያኔ ህግም ወደቅ ለማስደረግ ጥሩ ሰብብ አግኝታለች።

3- በተቃዋሚዎች ዘንድ፡- በጎሳ ስሌት የተበሻቀጠው የተቃዋሚዎች አስተሳሰብ ኦሮሞ ተሾመ፣ አማራ ተሾመ፣ ትግሬ ወረደ ከሚል አስተሳሰብ ሊዘል እንደማይችል ህወሃት ስሌቱን አግኝታለች። አሁን በኦሮሞ ተቃዋሚዎች በኩል ወያኔ ታላቅ እጩታ ታገኛለች። ለአቢይም የእንኳን ደስ ያለህ መግለጫ ከእነ ጀዋር እየገረፈለት ነው። እንዲሁም የትግሬ ፖለቲከኞችን ተንኮል አምርረው የሚጠሉ የአማራ ፖለቲከኞች እና የአንድነት ፖለቲካ ጽንሰ ሀሳብ አራማጆች ለጊዜው አቢይ በመሆኑ ደስታቸው ወደር ያጣው የህወሃት ትግሬ ሀይል ከወንበሩ ላይ ገለል ያለ ስለመሰላቸው ነው። በዚህም ይህ ሁሉ ሀይል አቢይን እንኳን ደህና መጣህ የሚል መግለጫ እያገረፈለት ነው። ይህ እውነታ ግን ምን ያህል ጊዜ እንደሚቆይ እናያለን። ህወሃት አሁንም ከወንበሩ ጀርባ እንዳደፈጠ ማስተዋል የሚጀምሩበት ቀን ግን እሩቅ ላይሆን ይችላል።

4- ዲያስፖራው፡- ብዙሃኑ የኢትዮጵያ ዲያስፖራ በማንኛውም አይነት የሚዲያ ሀሳብ የሚወሰድ ሀይል ነው። በተለይም አንድ ሀሳብ በሚዲያዎች ጭሆ ከተተረከ በወጭ ሀገር የሚንከራተተው ኢትዮጵያዊ ነገሮችን በቅርበት የሚመረምርበት እድሉ ጠባብ ስለሆነ የሚዲያ ትርክቶችን መልሶ ከማስተጋባት ወጭ ምርጫ የለውም። በኢትዮጵያ ናፍቆት የሚንገበገበው አብዛኛው ዲያስፖራ አንድ ምኞት ብቻ አለው። ኢትዮጵያ ድና ማዬት። እናም ኢትዮጵያን የሚታደግ ለመሰለው ነገር ሁሉ ድጋፉን ከመስጠት በተለይም ደግሞ በሚዲያ የተራገበን ሀሳብ ከመደገፍ ወደኋላ አይልም። አሁን ለጊዜው የህወሃት የሚዲያ ሰራዊት በተቃዋሚ መሰልነት፣ በአህዴድነት፣ በብአዴንነት፣ በኢሳት በኩል እና በእነጀዋር ሚዲያ በኩል በተሰራጨው ኢህአዴግ ውስጥ ከፍተኛ አለ ብሎም አህዴድ እና ብአዴን ተጋግዘው አሸንፈው ወጡ በሚለው የተዛባ መረጃ የተምታታው ዲያስፖራ ዛሬ የአቢይ ደጋፊ በመሆን ለአቢይ የእንኳን ደስ አለህ መግለጫውን እያዘነበለት ነው። ስለዚህም የዲያስፖራውን ድጋፍ ወያኔ በሰራቸው ድራማ አግንታለች ማለት ነው።

5. አህዴድ ከህወሃት የተለዩ ነው። ብአዴን ከህወሃት ተጣልቷል የሚልው ትርክት ለወያኔ እድሜ እጅግ ጠቃሚ ነው። በዚህም የኦሮሞን ተቃዋሚ እና የአማራን ተቃዋሚ በአህዴድ እና በብአዴን

ዙሪያ ለማሰባሰብ እና በደንብ ለመጥባት ምቹ ሁኔታ ተፈጥረዋል። ኢህአዴግ/ህወሃት ህልውናው አንድ መሆኑን እና በጋራ የጋራ መደብ የተሳሰሩ የፖለቲካ ሀይል መሆናቸውን የሚረሳ እና ኢህአዴግ እንደ አንድ ሀይል የጸረ ኢትዮጵያዊነት ዋና ተዋናይ መሆኑን የካደ ተቃዋሚን ማግኘትን የመሰለ ወርቃማ እድልን ወያኔ ተጎናጽፋለች።

ዋናው ጥያቄ፡- የኢትዮጵያ ህዝብ የለውጥ ጥያቄው ቆመ ማለት ይቻላል ወይ?

ከላይ እንደተባለው አቢይን ለመሰዎም በድራማው የሴራ ጥልቀት የተነሳ ጊዜአዊ ዝምታ እና እረፍት ለወያኔ ይፈጠርላታል። ሆኖም አቢይ አንዳችም መሰረታዊ ለውጥ ማምጣት የሚያስችለው ሁኔታ የለም። ህወሃት ከወንበሩ ጀርባ አድፍጣለች እና። የህወሃት/ኢህአዴግ መሰረታዊ ፖሊሲም ቀጣይ ይሆናል። ስለሆነም የኢትዮጵያ ህዝብ የለውጥ ጥያቄ አይቆምም።

ትግሉም አይቆምም። ሆኖም ሌላ ቅርጽ እና መልክ እየያዘ መምጣቱ አይቀርም። ልፍስፍሶች፣ ከወያኔ ጋር የተነካኩ እና በወያኔ ተራ የድራማ ሴራ የሚወናበዱ ተቃዋሚዎችም በሂደት በህዝባዊ አይን ስር መግባታቸው የታመነ ነው። ዋናው ህዝባዊ ማዕበል እና የጠመንጃ ትግል ገና ይወለዳል እንጂ የትግል ሂደቱ አይቆምም። ለዚህ ግን እንዲህ በቀላሉ የሚሆን አይደለም።

ከወያኔ ጋር የተነካኩትን ብቻ ሳይሆን በወያኔ ሀሳብ የሚያነክሱትን ሀይሎች ሁሉ ጠርጎ የሚበላ ህዝባዊ ቁጣ ከትጥቅ ትግል ይወለዳል። ለዚህም ዋናው ገፊ ሀሳብ አቢይም ሆነ ከአቢይ ጀርባ ያደፈጠው ህወሃት የኢትዮጵያን ህዝብ የለውጥ ጥያቄ የሚመልስ አንዳችም ነገር ማድረግ ስለማይችል ነው። ህዝባዊው ቁጣ ግን ወያኔ/ኢህአዴግን ብቻ ሳይሆን የሚበላው በወያኔ/ኢህአዴግ ሀሳብ የሚያነክሱትን ሁሉ ይሆናል።